

การปฏิบัติตามข้อแนะนำในการรักษาปอดอักเสบชุมชน
ของแพทย์ที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉิน
ในโรงพยาบาลรามธิบดี

นางสาวขวัญดาว ผู้เลื่องลือ
นายธนาณัติ เหลืองสุบิน

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

PHYSICIAN ADHERENCE TO
COMMUNITY ACQUIRED PNEUMONIA TREATMENT GUIDELINE
AT DEPARTMENT OF EMERGENCY MEDICINE
AT RAMATHIBODI HOSPITAL

MISS KHWANDAO PHULUANGLUE
MISTER THANANUT LUENGSUBIN

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2009

โครงการพิเศษ

เรื่อง การปฏิบัติตามข้อแนะนำในการรักษาปอดอักเสบชุมชนของแพทย์
ที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉินในโรงพยาบาลรามามาธิบดี

.....

(นางสาวขวัญดาว ผู้เลื่องลือ)

.....

(นายธนาภรณ์ เหลืองสุบิน)

.....

(อาจารย์ กฤตติกา ตัญญาแสนสุข)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เล็ก รุ่งเรืองยิ่งยศ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

การปฏิบัติตามข้อแนะนำในการรักษาโรคอหิวสุมชน ของแพทย์ที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉินในโรงพยาบาลรามาริบัติ

ขวัญดาว ผู้เลื่องลือ, ธนาณัติ เหลืองสุบิน

อาจารย์ที่ปรึกษา: กฤตติกา ตัญญาแสนสุข*, เล็ก รุ่งเรืองยิ่งยศ**

* ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: โรคอหิวสุมชน, แนวทางปฏิบัติตามมาตรฐาน, การปฏิบัติของแพทย์

โรคอหิวสุมชน เป็น 1 ใน 5 อันดับของโรคติดเชื้อที่มีอัตราการตายสูง การรักษาที่ไม่เหมาะสมจะเพิ่มอัตราการตายของผู้ป่วย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และยังอาจทำให้เกิดปัญหาการดื้อยาปฏิชีวนะ การศึกษานี้เป็นการประเมินความสอดคล้องของกระบวนการรักษาโรคอหิวสุมชนกับแนวทางการรักษามาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยทำการเก็บข้อมูลย้อนหลัง จากกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคอหิวสุมชนที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรามาริบัติในปี พ.ศ. 2548 จำนวนทั้งสิ้น 134 คน ทำการประเมินการปฏิบัติตามแนวทางมาตรฐานทั้งในด้านกระบวนการรักษา การตัดสินใจรับเข้ารักษา และการเลือกให้ยาต้านจุลชีพ เพื่อทำการเปรียบเทียบกับผลลัพธ์สุดท้ายในระยะเวลา 30 วัน คือ การตายและอาการที่ดีขึ้นหรือเลวลง ผลการศึกษาพบว่าในจำนวนผู้ป่วย 134 คน มีเพียง 2 คนที่ได้รับการปฏิบัติตามแนวทางมาตรฐานในการรักษาโรคอหิวสุมชน ทั้งในด้านการวินิจฉัยโรค การตัดสินใจเลือกกระบวนการรักษา และการให้ยาต้านจุลชีพ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์วัดที่ 30 วันพบว่าไม่มีการเสียชีวิตในผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าว ในทางตรงข้าม ผู้ป่วยที่ได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากแนวทางมาตรฐานจำนวน 132 คน มีผู้เสียชีวิต 3 คน เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ของอาการที่ดีขึ้น พบว่า กลุ่มที่ปฏิบัติตามแนวทางมาตรฐานมีอาการดีขึ้นทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มที่ปฏิบัติแตกต่างไปจากแนวทางมาตรฐานมีผู้ป่วยที่อาการไม่ดีขึ้นจำนวน 5 คน

โดยสรุปงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การปฏิบัติตามแนวทางมาตรฐานการรักษาโรคน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย ทำให้ลดอัตราการเสียชีวิต และเพิ่มสัดส่วนผู้ป่วยที่มีอาการดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าการรักษาผู้ป่วยโรคอหิวสุมชนส่วนใหญ่ที่หน่วยเวชศาสตร์ฉุกเฉินที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน.

Abstract

Physician Adherence to Community Acquired Pneumonia Treatment Guideline at Department of Emergency Medicine at Ramathibodi Hospital

Khwandao Phluanglue, Thananut Luengsubin

Project Advisors: Krittika Tanyasaensook *, Lek Rungreangyingyod **

* Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

** Department of Emergency Medicine, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Keywords: Community Acquired Pneumonia, Physician Adherence, Guideline

Community Acquired Pneumonia is one top five infectious diseases having high mortality rate. With the inappropriate care, it might increase mortality rate, medical expense, and change resistance spectrum to antimicrobial agents. The purpose of this study is to evaluate physician practice at Department of Emergency Medicine at Ramathibodi Hospital and compare outcomes between actual daily practice and adherence to standard treatment guidelines of Community Acquired Pneumonia. All subjects were retrospectively reviewed from medical charts of the year 2005 with a total of 134 samples. The physician adherence was evaluated both process of care including diagnostic procedures, and antimicrobial drugs use to observe ultimate outcome as death and improving of signs and symptoms over 30-day period. We found only 2 out of 134 samples that physicians followed standard treatment guidelines of Community Acquired Pneumonia and both patients survived after 30-day period. Instead, of 132 patients that the physicians did not adhere to standard guidelines, 3 patients died at 30-day period. Regarding improving of signs and symptoms, all patients followed with standard care had improvement over 30-day period, while 5 out of 132 patients who were not treated with standard care had worse prognosis.

In conclusion, the physician adherence to best practice guideline reduces mortality rate and increases the ratio of patients with improving clinical outcome. Besides, there is no standard guideline/pattern of CAP treatment at Emergency Department at Ramathibodi Hospital.